

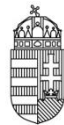
AGRÁRMINISZTÉRIUM

Közös Agrárpolitika 2021-2027 – források és mozgástér

Madarász István

Agrárminisztérium
Támogatáspolitikai Főosztály

Gödöllő, 2019. május 23.

Kihívások a mezőgazdaság előtt

Világszinten **növekvő népesség** → a mezőgazdasági termékek iránti kereslet nő

A **szűkös erőforrásokért** globális verseny alakul ki → a **termőtalaj** és a **vízkészletek** mennyiségi és minőségi romlása, genetikai alapok degradálódása, **biodiverzitás csökkenése**

Éghajlatváltozás → a mezőgazdaság hozzájárul az éghajlatváltozáshoz, ugyanakkor az éghajlatváltozás is befolyásolja a mezőgazdaságot

Fogyasztói tudatosság növekedése → jó minőségű, **környezetileg fenntartható termékek** iránti kereslet nő

Globális piacok növekedése → Európa versenyképessége veszélyben

Technikai fejlődés rohamos fokozódása → lépéskényszer

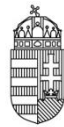
A Közös Agrárpolitika célja

- A mezőgazdasági **termelékenység** növelése
 - A mezőgazdasági népesség megfelelő **életszínvonalának** biztosítása
 - A **piacok stabilizálása**
 - Az **ellátás** hozzáférhetőségének biztosítása
 - A fogyasztók **elfogadható ár** ellenében történő ellátásának biztosítása
- + A **környezetvédelmi követelményeket** — különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel — be kell illeszteni az uniós politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába.

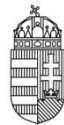
A jelenlegi Közös Agrárpolitika értékei - számunkra

- **Jövedelembiztonság, kiszámíthatóság**
 - közvetlen kifizetések → több, mint 170 ezer termelő/év, ~4,9 millió hektár
 - **Rugalmasság**
 - kellő rugalmasság a tagállami sajátosságoknak
 - **Célzottság**
 - termeléshez kötött támogatások → nagy élőmunka igényű, valamint érzékeny növénytermesztési és állattenyésztési ágazatok támogatása,
 - kisgazdaságok, fiatal gazdák támogatása
-

A jelenlegi Közös Agrárpolitika értékei - számunkra

- **Hozzáadott érték:**
 - Az alapanyag-termelésen túl **zöld közjavak előállítása.**
 - **Vidéki életminőség:**
 - vidéki térségek gazdasági aktivitásának segítése (munkahelyek megőrzése, versenyképességi hátrányok leküzdése, beruházás).
 - **Generációváltás:**
 - Fiatal gazdák támogatása a generációváltás előmozdítására
-

Az új Közös Agrárpolitika felé...

Általános szempontok:

- **egyszerűsítés** a jogszabályok, a végrehajtás és az ellenőrzés terén
- **modernizáció**
- megfelelő **költségvetés** biztosítása
- **összhang** a többi uniós politikával, nemzetközi egyezményekkel

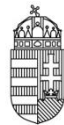
Célok:

- **Jobb ellenálló képesség piaci válságok** idején (közvetlen termelői jövedelemtámogatás és biztonsági háló);
- **Fenntarthatóbb mezőgazdasági termelés** (növekvő környezeti célok/elvárások, megfelelő termelői kompenzációval);
- **A generációváltás további elősegítése** (hitelhez jutás könnyítése, stabil és tervezhető munkakörnyezet megteremtése, bürokrácia csökkentése).

Az új KAP specifikus céljai

Többéves pénzügyi keret - MFF

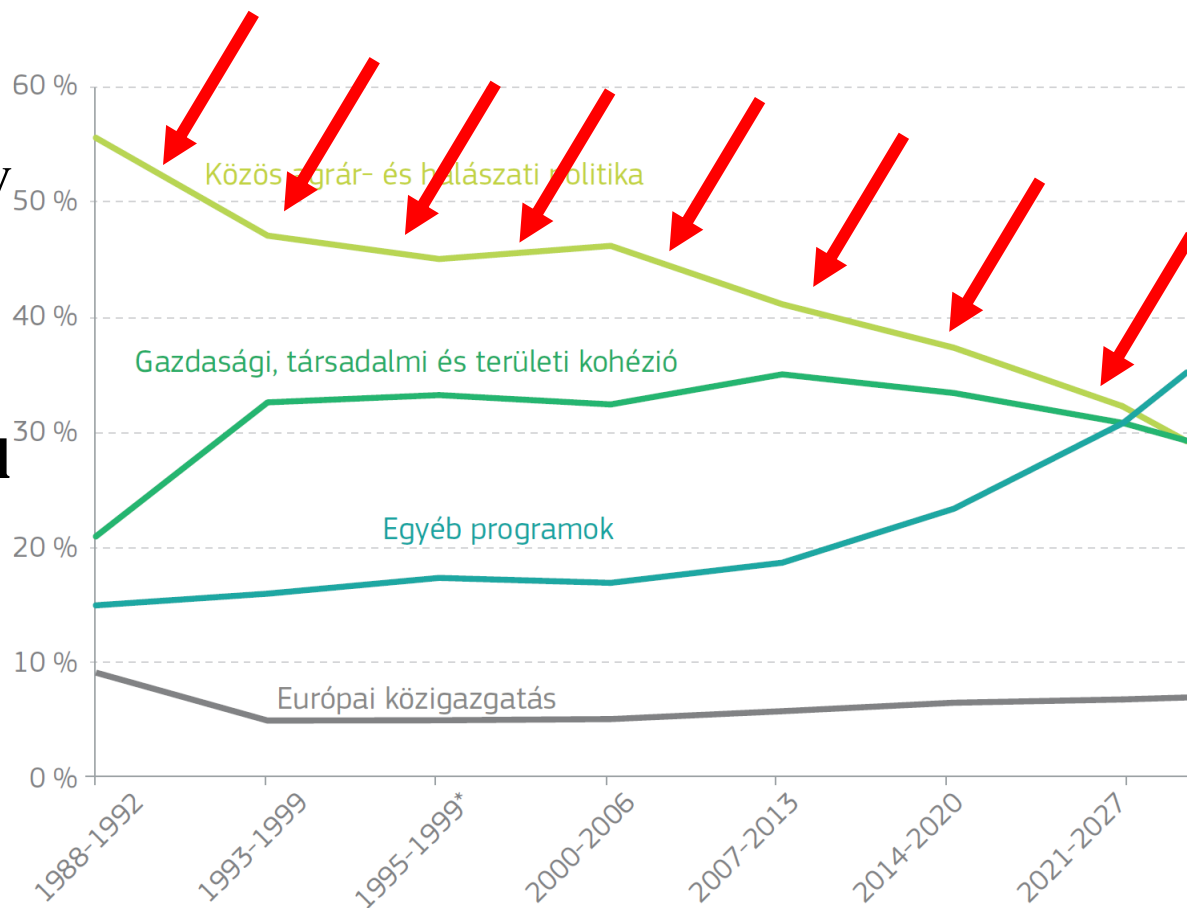
HATÁS - nehéz költségvetési környezet

- **Brexit** 12 milliárd hiány
- **Új kihívások** (migráció, biztonság és védelem stb.)

MFF főösszege 1,13%-kal csökken

KAP részarány

- 2014-2020: **37.6%** (EU-28)
- 2021-2027: **28.5%** (EU-27)

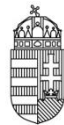

Többéves pénzügyi keret - MFF

Az Európai Bizottság javaslata szerint:

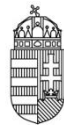
- KAP teljes forrása 365 Mrd EUR (120 ezer Mrd Ft)
- I. pillér (közvetlen támogatások és piaci intézkedések) 286,2 Mrd EUR (95 ezer Mrd Ft)
- II. pillér (vidékfejlesztés) 78,8 Mrd EUR (25 ezer Mrd Ft)
- Magyarországnak jutó tervezett összeg (2021-27): 11,7 Mrd EUR
 - I. pillér 8,8 Mrd EUR (2,8 ezer Mrd Ft) - **3,97%**
 - II. pillér 2,9 Mrd EUR (940 Mrd Ft) - **15,68%**

**folyó áron*

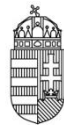
Az új teljesítési modell fő irányvonalai

- 2018. június → hivatalos jogszabálytervezetek, egyeztetésük folyamatban
 - Közös **KAP Stratégiai Terv** mindkét pillérre – bizottsági jóváhagyással
 - Megfelelőség-orientáció helyett **eredményorientált megközelítés**
 - **Egységes indikátorrendszerre** alapozott teljesítmény értékelés (kimeneti-, cél- és hatásindikátorok)
 - Az **indikátorok nem teljesülése** akár forrásvesztéshez is vezethet
-

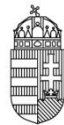
Az új teljesítési modell fő irányvonalai

- **Megerősített környezeti kondicionalitás** – alapfeltételrendszer
 - Számos elem a **kis- és közepes gazdaságok felé történő forrásátcsoportosítás** előmozdítására – igazságosabb forráselosztás
 - Növekvő figyelem a **modernizáció, az innováció, a szaktanácsadás** és a kockázatkezelés irányába
 - Nagyobb tagállami mozgástér, kevesebb uniós szabály, **egyszerűsítés**, adminisztratív terhek csökkentése, kevesebb audit
-

Pénzügyi rendelkezések

- A **KAP** teljes költségvetésének **40%-át** környezetvédelmi és klímavédelmi célokra kell fordítani
- Az **EMVA** források **5%-át LEADER-re**, **30%-át** pedig környezetvédelmi és klímavédelmi célkitűzésekre kell fordítani
- **Pillérek közötti átcsoportosítás**: max. 15% mindkét irányban, +15% I. pillér → II. pillér, ha az környezet és klímavédelmi célokat szolgál
- Technikai segítségnyújtás mértéke 4% lehet (I. és II. pillér egyaránt)
- Közvetlen kifizetések tagállamok közötti **konvergenciája** – az összes tagállam finanszírozásával (HU: -3,9%)

A közvetlen kifizetések új rendszere

**Az összes közvetlen kifizetés csökkentése
60 000 euró felett és teljes elvonás 100 000 euró felett**

Termeléshez kötött jövedelemtámogatás

Kiegészítő
jövedelemtámogatás **fiatal
gazdáknak**

Önkéntes támogatási
rendszer **környezeti és
klímavédelmi célokra**
(echo-schemes)

Fenntarthatóságot elősegítő, kiegészítő,
átcsoportosítással **nyújtható jövedelemtámogatás**

Fenntarthatósági alap jövedelemtámogatás
– jelenlegi SAPS

**Kistermelői
támogatás**

A KAP jelenlegi zöld felépítménye

Klímavédelmi és környezeti intézkedések a II. pillérben (AKG, erdészeti intézkedések, beruházások...)

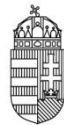
A gazdálkodók számára önkéntes lehetőségek

Zöldítés

A gazdálkodók számára kötelező előírások

Kölcsönös megfeleltetés

A gazdálkodók számára kötelező feltételek

Az új KAP tervezett zöld felépítménye

Klímavédelmi és
környezeti intézkedések
a II. pillérben

Eco-scheme az I. pillérben

Új, megerősített feltételrendszer

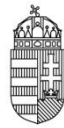
A gazdálkodók
számára önkéntes
lehetőségek

A gazdálkodók
számára
kötelező

Kiterjesztett kondicionalitás

- A **megerősített környezeti kondicionalitás** keretében meg kell felelni a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeknek (**JFGK**) és a földterület helyes mezőgazdasági és környezeti állapotára (**HMKÁ**) vonatkozó, a tervben meghatározott feltételeknek
 - A zöldítés korábbi elemei közül az **állandó gyepterületek fenntartása**, az **ökológiai fókuszterületek kijelölése** és a **vetésforgó** alkalmazása is megjelenik az alapfeltételek között.
 - A kiterjesztett kondicionalitás a korábbi 30%-tól (zöldítés) eltérően **az összes kifizetés előfeltételévé válna.**
-

Tápanyag-gazdálkodási eszköz

- A Bizottság a kondicionalitás részeként jelölte meg egy tápanyag-gazdálkodási eszköz kötelező használatát a gazdálkodók számára
- MePAR illetve IIER adatbázisra és talajmintavételekre alapuló digitális eszköz
- Egyfajta gazdálkodási naplóként is funkcionálna
- DE! Sok a kockázat a megvalósíthatóságában
- A legújabb elnökségi javaslatok alapján az eszköz a szaktanácsadási rendszer részét képezné → **AKIS** (mezőgazdasági ismeretek és innovációk rendszere)

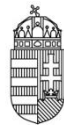
Éghajlat- és környezetvédelmi célokat szolgáló rendszerek (eco-scheme)

- Új, **AKG típusú** támogatás **az I. pillérben**
- A gazdálkodók számára **önkéntes**, tagállam számára kötelező
- A támogatás **termeléstől elválasztottan, éves alapon, támogatható hektáronként** kerül kifizetésre az alapszintű jövedelemtámogatást kiegészítő kifizetés formájában vagy a felmerülő többletköltségek és jövedelem-kiesések ellentételezéseként.
- A minimum-követelményken és a feltételelességi rendszeren **túlmutató**, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása
- Magyar álláspont:
 - A tagállam részére is önkéntes elem legyen
 - Nagy az átfedés az AKG-val
 - Ne tartozzon a degresszió/capping hatálya alá

Környezet- és éghajlatvédelmi és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások (II. pillér)

- **Agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások, illetve ökológiai gazdálkodási** gyakorlatok és módszerek alkalmazására való áttérésre vagy azok fenntartására, valamint az **erdőkörnyezetvédelmi** és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokra járó **hektáronkénti támogatás**
 - A minimum-követelményeken és a feltételelességi rendszeren **túlmutató**, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazása
 - **Öt évtől hét évig** terjedő időtartam
-

Bizonyos kötelező követelményekhez kapcsolódó támogatások – Natura 2000, VKI (II. pillér)

- Kompenzációs támogatás fizethető
 - a Natura 2000 területeken gazdálkodók részére
 - Víz Keretirányelvből fakadó előírások betartásáért
 - A kompenzáció csak a minimum-követelményeken és a feltételelességi rendszeren **túlmutató** követelményekből fakadó hátrányokkal összefüggésben adható
-

AGRÁRMINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!
